

2 PEDRO

Marí ke Pedro lana'aká piño puráka'aloji Jesucristo ja'apiyá jema'ajeñojlo

1 ¹ Jesucristo wakára'akarena riyukuna i'imajé nakiyana nuká; rijwa'até jápajeri kaja nuká. Nulana'aká ijló marí puráka'aloji, ipechu i'imakale kaphí Tupana chojé, wapechu i'imaká richojé ke kaja. Iná pechu i'imakachu kaphí richojé, palani wani inajlo riká. Nakaje palá nojé marí eja'awá chu i'imakare, riká chaje wani palaka wajló riká. Wachi'inárikana Tupana. We'ematójari Jesucristo, unká la'alare pu'uaré riká. ² Nuwata rila'aká inaku palá wani; nuwata kaja rila'aká palá ipechu. Rila'á iná palá wani, iná jema'aká aú richaje, richájeno ke Tupana, wawakára'ajeri Jesucristo wa'até, ja'apiyá.

Tupana Pechu palamane aú iná jema'á ra'apiyá. Marí riyukuna

³ Tupana, piyukeja nakaje la'ajerí, a'arí wajló Ripechu, wala'akáloje piyukeja nakaje riwátaka ke ra'apiyá jema'akana aú. ⁴ We'emakáloje riká ke penaje ra'á wajló Ripechu. Marí ke wajló riká, wawe'epíkale Jesucristo ja'apiyá i'imakana nakojé, raú we'emaó pu'uaré la'akaná liyá. ⁵ Kaphí péchuruna iká Jesucristo chojé, Tupana puráka'alo chojé wa'até. Ñakele ipechu lokópa'ala ila'ajika marí ke: Ila'á ipéchuwa kaphí, i'imakáloje palá la'ajeño penaje. Wa'até kaja a'á Ripuráka'alo inakojó, iwe'epíkaloje palá la'akaná nakojé raú penaje. ⁶⁻⁷ Wa'até iyurí iliyó ipechu keja la'akana; wa'até ijña'á kachuwa kaje panaku; wa'até iwe'epí itukumó Tupana wátaka ke la'akana; wa'até iwe'epí khaí ajopana Jesucristo ja'apiyá jema'ajeño nakú. Iwata kaja íki'ija Tupana, ajopana ina'ukena wa'até. ⁸ Pajimato rila'akana aú palá la'ajeño iká, unká mapéjaruna kalé iká Tupánajlo ilé ke la'akana aú. Raú kaja unká mapeja kalé jema'aká wawakára'ajeri Jesucristo yukuna. ⁹ Eyá unká la'alaño numaká ke, unká we'epílaño rinakojé

keja neká. Tupana ka'arí nanakiyá pu'uwaré nala'akare, raú rila'á palá neká, e'iyonaja kalé napechu kapicháñaa riká.

¹⁰Nojena, Tupana i'iwapakarena rijluwa iká. Ñakele i'imá wéchiruna nakaje riwátaka ke la'akana nakú, raú iwe'epeje ri'iwapakarena nakiyana jo'ó iká. Numakare nakú la'akana aú, unká iyurílaje ra'apiyá jema'akana. ¹¹Ilé ke la'akana aú Tupana kemájeri inaku, imujlúka'akaloje wawakára'ajeri, we'ematajeri kaja Jesucristo i'imaká ejo, i'imakáloje matajnako rijwa'até penaje.

¹²Jema'akáloje palá ra'apiyá penaje, pulapeno ke nu'umaká ijló riyukuna iwe'epika rinakojé e'iyonaja. Kaja kaphí ipechu kewákaje puráka'aloji chojé. Ipechu kapicháñaaka piyá riká, nu'umá piño ijló riyukuna me'etení. ¹³Nu'umajika eja'awá chu ketana nula'ajika jenakú, ipechu kapicháñaaka piyá ra'apiyá jema'akana. No'ó nunakojó ilé ke la'akana. ¹⁴Kaja wawakára'ajeri Jesucristo a'á nojló pu'uwaká, nuwe'epíkaloje unká nu'umalaje júpija re jo'ó kaja marí eja'awá chu. ¹⁵Ñakele nula'á nupechu ejé, nuyuríkaloje marí puráka'aloji ijló, ipechu kapicháñaaka piyá riká nutaka'ajíkaja ejomi.

¹⁶Piyuke la'aká nakaje Jesucristo. Riká yukuna we'emá ijló; we'emá kaja ijló ripa'ajiko piño majó yukuna. Unká mapeja kalé wakeño'ota riyukuna wapechu keja, weká amaño wawakára'ajeri la'aká piyukeja wani nakaje i'imaká. ¹⁷We'emaká ipuré jiiwata nakú rijwa'até i'imaká wakajé, Tupana wakára'ari kajrú mejáma'atani rawa'ó i'imaká. Wamákare ri'imaká, palá wani Tupana pura'akó rinaku je'echú chiyá, rimá: “Marí nu'urí, íki'ija nuwátakare, pu'ují wani nupechu rinaku”. ¹⁸Ilé ke wema'aká ripura'akó rijwa'até je'echú chiyá i'imaká. Palani wani rapukuna i'imaká, Tupana i'imakale re.

¹⁹Ripuráka'alo lana'akéjami kemaká rinaku, ke wamaka ri'imaká. Ñakele a'á inakojó Ripuráka'alo, ra'apátajeño michuna lana'akare i'imaká. Kewaka riká; ri'imá palá wani wajló Jesucristo yukuna, wawe'epíkaloje rinakojé raú penaje. ²⁰Iwe'epí marí: Unká Tupana puráka'alo ja'apátajeño michuna lana'aké Ripuráka'alo napechu keja; unká kaja nalana'aké riká, nawe'epíkare rinakojé ke; ²¹unká kaja na'apátake riká ajopánajlo, nawátajika keja. Tupana Pechu kemájika najló, ke na'apátajika najló riyukuna.

Pajlákachina yukuna marí

2 ¹Tupana puráka'alo ja'apátajeño i'imateño Israel lakénami e'iyowá i'imaká. Ma'apona ke pajlákachina i'imajika kaja ne'iyowá. Neká kemakeño nanakuwá: “Tupana puráka'alo

ja'apátajeño weká”, ke. Ñaké kaja pajlákachina i'imajika piño ijwa'até; napajlákare aú newíña'ataje iká nakaje nakú apo'ojó. Nakaje newíña'atajikare nakú apichátari iná pechu Tupana liyá. Unká kaja nawátala wawakára'ajeri Jesucristo, i'imatari iná kapichákajo liyá. Ilé kaje pachá Tupana wajájeri neká meketana i'imajemi. ²Napuráka'alo aú kajrú ina'ukena i'ijnatájika nápumichu pu'uwaré la'akaná; nanakojé kaja kajrú ina'ukena pura'ajiko pu'uwaré kewákaje puráka'aloji nakú. ³Kamejéne'ekena kaja ne'emajika. Neká jewíña'atajeño iká pajlakaje puráka'aloji nakú, a'akáloje najló liñeru. Kapichájeño penájena ne'emajika, unká wani ne'emalajo riliyá, kaja júpimi ke ñaké ilé kajena nakú kemakana i'imaká: “Marí ke la'ajíkaño amájeño wajákaje yajwé”.

⁴Ñaké kaja Tupana wa'atájena, j'echú chiyájena, nakiyana i'imaká pu'uwaré la'ajeño. Unká Tupana amalo nachaje pu'uwaré nala'akare liyá; rika'á ne'emaká pu'uwaré la'akaño wajákelana pukuna chojé. Kalajeruni wani chojé riyurí ne'emaká, a'ajná riwajájika chapújne'ekena wakajé ejená. Rejéchami rimájika nanaku mékeka riwajájika piño neká, reyá a'ajná ño'ojó. ⁵Unká kaja Tupana amalo júpimi i'imakaño michuna chaje, pu'uwaré nala'akare liyá i'imaká. Noé michú i'imari riyukuna najló i'imaká, e'iyonaja unká nema'alá ra'apiyá. Raú kalé Tupana wakára'ari kajrú juni ja'akó, rikapichátakaloje piyukeja pu'uwaré la'ajeño raú. Mekeleja kalé ri'imatá kapichákajo liyá i'imaká: Noé, eyá iyamá kuwá'ata kele (7) rijwa'até i'imakaño, keleja.

⁶Apú wakajé piño júpimi i'imaká, Tupana kapichátari iyamá pajimila Sodoma, Gomorra wa'até. Pajimila e i'imakaño rikapichata kera'athani aú i'imaká, pajimila pukunami yuriro

pa'ilá ke. Ilé ke rila'aká ne'emaká, ajopana pu'uwaré la'akaño we'epíkaloje mékeka riwajaka pu'uwaré la'akaño. ⁷⁻⁸Riwakajé Lot ja kalé i'imaró ne'iyayá. Palá la'ajeri ri'imaká. Chapú wani nala'ajika pekowáaka rewá. Ramake nala'ajika namanáicho pajwa'atéchaka; rema'aké kaja napura'ajiko pu'uwaré pajwa'atéchaka. Riká i'makeri chapú kaje wani rijló, riwajwé majáka'aro raú.

⁹Tupana we'epiri pu'uwaré kaje yajwé ja'apátakana, riwátaka ke la'akaño liyá; riwe'epí kaja chapú la'akaño wajákana, riphájika rená chojé wakajé. Rimájika mékeka rijló nakaje piyukeja ina'ukena la'akare, marí eja'awá chu ne'emaká ketana. Riwakajé kaja pu'uwaré la'akaño amaje Tupana wajáka'ala yajwé.

¹⁰Marí kajena Tupana wajaje ajopana chaje íki'ika: ñuju'ukena wani i'imakaño; napechu keja la'akaño; unká la'alaño Tupana wakára'aka ke; unká kero'olaño Tupana wa'atéjena, je'echú chiyájena, nakú pura'akano pu'uwaré piyá. ¹¹Rijwa'atéjena, je'echú chiyájena, ina'ukena chaje neká, e'iyonaja unká napura'aló pu'uwaré wani pu'uwaré la'akaño nakú, narukátaka aú Tupánajlo neká. ¹²Eyá pajlakaje puráka'aloji nakú jewíña'atajeño, numakárena nakú, kamejérina keja neká. Napechu keja la'akaño neká; unká méño'ojo iná la'alá nenakú, kamejérina ja'akaño napatajona chojé keja neká. Kapichájeño penájena neká, jewíña'ataño ajopana pajlakaje puráka'aloji nakú. ¹³Chapú wani nala'aká ajopana ina'ukena lokópa'alaja namájika chapú kaje yajwé. Pu'uwaká nala'aká pu'uwaré namanáicho ajopana wa'até; pu'ují napechu nanakuwá, nala'akale napechu keja. Mapeja kaja napáña'ataka inaku, awakako aú a'ajnewá ajñakana nakú. Pu'ují napechu nakaje nakú, la'arí napechu pu'ují najluwa mapeja.

¹⁴Namanaicha aú nayaka'o inaana chaje; unká naya'aló pu'uwaré la'akaná nakú. Unká pechu i'imalaño kaphí Tupana chojé, namata pu'uwaré la'akaná aú. Kanakúje'ekena wani neká; kapichákajo penájena wani neká. ¹⁵Kaja nayurí palani puráka'alo ja'apiyá i'imakana. Nala'á Tupana puráka'alo ja'apátajeri Balaam, Beor michú i'irimi, la'aká i'imaká ke. Liñeru chaya rila'á pu'uwaré i'imaká, ¹⁶eyá rila'eje burra akha'ayó ri'imaká, riwátakale pu'uwaré la'akaná chona. Unká méño'ojo rupura'aló, e'iyonaja Tupana pura'átari ruká, rokha'akáloje Balaam, rila'aká piyá pu'uwaré.

¹⁷Apichátakeja puráka'aloji nakú jewíña'atajeño, numakárena nakú, unká na penaje kalé neká. Unká na penaje kalé juni jamo'okelana, unká juni i'imalare chu; unká kaja na penaje

kalé juni juwáka'ala, karená ja'apátakare mapeja, unká juni ja'alaro e'iyayá. Ñaké kaja neká, matajnako ne'emajika kalajeruni chu. ¹⁸Ina'uké nakiyana keño'oño pajlakaje puráka'aloji chiyá jácho'okano; nakeño'ó kaja pu'uaré la'akaná yuríkana naliyó. Raú ajopana amátaño ilé kajena pu'uaré la'akaná aú, napa'akóloje rila'ajé piño. ¹⁹Nemá najló: “Ila'á iwátaka ke, unká na i'imalá iwakára'ajeri, riwajákalaje iká richona penaje”, ke napajlaka najwa'até. Re nawakára'ajeri, pu'uaré la'akaná nakú wakára'ajeri riká. Rijwa'atéjena ne'emakale, nala'á pu'uaré, ñakele unká méño'ojo nala'alá palá. Kaja pu'uaré la'akaná i'iwapataro nachá rijluwa, ne'emakáloje ñakeja la'akana nakú. ²⁰Wawakára'ajeri Jesucristo, we'emátajeri kaja riká. Ne'iyajena keño'oño riyukuna a'akana nanakojó, raú kalé ne'emaó pu'uaré nala'akare liyá. E'iyonaja kalé napa'ó piño pu'uaré la'akaná chojé, raú na'ó piño pu'uaré la'akano wakára'ajeri kápeje. Ilé ke nala'akale, chapú wani ri'imajika najló. Unkákela nakeño'olajla Jesucristo ja'apiyá jema'akana i'imaká, unká ñaké chapú wani ri'imakajla najló. ²¹Re ka'ajná ina'uké nakiyana we'epiño Jesucristo puráka'alo nakojé, raú nala'á palá, e'iyonaja rejomi nácho'o piño richiyá. Richaje palaka ri'imakajla najló, unkákela nawe'epílajla Tupana puráka'alo nakojé. Chapú wani ri'imajika najló nayurika riká pachá. ²²Marí ke nemaká ilé ke la'akano nakú: “Yawi pirakana chilákari ra'ajné, kéchami rajñaka piño riká. Ñaké kaja je'erú pirakana a'apitaká palani juni jakojé, kéchami ripa'akó piño kajaka'apé jakojé to'ojó”.

Jesucristo waíchaka piño majó yukuna marí

3 ¹Nojena, iki'ija nuwátakarena, marí wa'até iyaampe cha nuwakára'aka ijló nupuráka'alo lana'akéjami ka'ajno, i'ijnatákalaje ipéchuwa palá nakaje nakú raú penaje. ²Iwe'epí mékeka Tupana puráka'alo ja'apátajeño michuna lana'akare júpimi i'imaká. A'á inakojó napuráka'alomi; ñaké kaja a'aká inakojó wawakára'ajeri Jesucristo puráka'alo, riwakára'akarena ja'apátaño ijló i'imaká.

³Iwe'epí kaja marí: Eja'awá iphájika rená chojé kaja penaje wakajé, ina'uké nakiyana la'ajeño ne'echajno Tupana puráka'alo nakú; napechu keja nala'ajika pu'uaré. ⁴Marí ke nemájika: “Jesucristo kemari rinakuwá i'imaká: ‘Nupa'ajó piño majó’, ke. Eta, ¿mere chi riká, kemari ilé ke rinakuwá i'imaká? Kaja wa'ajútaya michuna tajnaño i'imaká; eja'awá keño'okó wakajé eyá, ñakeja kaja piyukeja nakaje ja'apaka maárejecha”, ke nemájika. ⁵Ijnu

nawátajika nakaje Tupana la'akare nakojé we'epíkana. Júpimi rikeño'ota eja'awá, je'echú wa'até. Ripuráka'alo aú ja juni e'iyayá rikeño'ota eja'awá i'imaká. ⁶Juni aú kaja rikapichata eja'awá chu i'imakaño michuna júpimi i'imaká. Riwakára'a kajrú juni ja'akó i'imaká, raú rikapichata ne'emaká. ⁷Eyá piyukeja je'echú, eja'awá wa'até, me'etení i'imakare kapichájero kera'athani aú, Tupana wakára'ajika ri'imaká ñaké wakajé. Riwakajé riwajaje pu'uaré la'ajeño. Eja'awá kapichájiko wa'ató nakapichájiko Tupana liyá.

⁸Nojena, kajrú nuwátakarena, ipechu kapicháñaaniña marí: Pajluwa kala keja Tupánajlo mil jarechí, eyá mil jarechí rijlól pajluwa kala keja. ⁹Unká Tupana malára'atala rikó; ne'iyajena pechu i'imá rinaku: “Rimalára'ata japi rikó”, ke. Unká ñaké kalé riká. Unká kiñaja kalé riwajájika ina'uké, pu'uaré nala'akare pachá; riwata napajno'okó pu'uaré nala'akare liyá. Unká wani riwátala ina'uké nakiyana kapichako, raú kalé unká jo'ó ri'imalá rimaká ke.

¹⁰Nakaje rimakare nakú i'imajeri rimaká ke. Wajátakaje Jesucristo waíchaka majó; mana'í chiyó piro'okeji iphaka lapí nakaje jata'ajé, ke kaja riphájika, unká kaja ra'alaje renó. Riphájika penaje je'echú kapichájiko. Mejeji kero'otakare wani ina'ukejlo, ke kaja rimejé i'imajika, je'echú me'etení i'imakare kapichájiko aú. Kera'athani aú piyukeja nakaje kapichájero; piyuke eja'awá, piyukeja nakaje richu i'imakare wa'ató, kapichájero kera'athani aú.

¹¹Ilé ke piyukeja nakaje kapichájiko. Ñakele numá ijlo, i'imakáloje palá la'akaná nakuja me'etení; iwe'epí itukumó Tupana wátaka ke la'akana. ¹²I'imá riwakajé wátakana nakú. Ila'á ipéchuwa kaphí Tupana wátaka ke la'akana, wajé eja'awá, je'echú kaje i'imakáloje kiñaja penaje. Ri'imajika wakajé, je'echú me'etení i'imakare, kapichájero kera'athani aú; piyukeja richuwá i'imakare wa'ató, kapichájero kaja kera'athani aú. ¹³Rapumí chojé, wajé eja'awá, wajé je'echú wa'até, i'imajeri piño. Kaja Tupana aruká wajlól riká, raú riká wátakana nakú we'emajé. Re piyukeja nakaje i'imajé palani wani, palá la'akañoja kalé i'imajeño re.

¹⁴Nojena, íki'ija nuwátakarena, kaja numá ijlo mékeka ri'imajika. Riwátakana nakú ila'á ipéchuwa kaphí, ila'akáloje palá ajopana ina'ukena; ila'á kaja ipéchuwa kaphí, ila'aká piyá pu'uaré. ¹⁵Jema'á marí: Unká wawakára'ajeri Jesucristo la'alá rikó tu'ujné majó iphákana nakú. Ina'uké pala'atákalaje napéchuwa pu'uaré nala'akare liyá penaje unká riphálaje majó kiñaja, raú we'echú ka'alá i'imajé jupi najlól, ne'emakóloje

kapichákajo liyá penaje. Riká yukuna kaja Pablo i'imá i'imaká. Wanakiyana kaja riká. Tupana a'arí rijló we'epíkaje rilana'akáloje riyukuna penaje. ¹⁶Raú kalé Pablo wakára'ari ajopana Jesucristo ja'apiyá jema'ajéñojlo puráka'aloji. Puwichani ripuráka'alo nakiyana, unká iná we'epila palá paineko chiyó, meke kemakánaka riká. Re ina'uké nakiyana unká we'epila palá Tupana puráka'alo nakojé, apo'ojó nemaká rinaku. Neká kechíra'año Tupana puráka'alo Pablo lana'akare i'imaká, ñaké kaja nakechíra'ataka apú Tupana puráka'alo lana'akéjami nakiyana. Ilé ke la'akana aú nala'á nekó chapú.

¹⁷Nojena, íki'ija nuwátakarena, kaja nu'umá ijló mékeka ri'imajika yukuna. Unká chiyó ri'imá ñaké, kaja iwe'epí riyukuna nakojé, ñakele ila'á ipéchuwa kaphí richojé. Unká la'alaño Tupana wátaka ke yukuna nu'umá ijló. Chapú la'ajeño neká, unká kaja kewákaje kalé napuráka'alo. Iwe'epí ikó naliyá, naka'aká piyá iká kewákaje puráka'aloji liyá. ¹⁸Ñakele iwe'epí richaje, richájeno ke, wawakára'ajeri Jesucristo nakojé. We'emátájeri riká. Ripalamane aú ipechu i'imá richaje, richaje ke richojé kaphí. ¡Palánijlaka ipura'akojla palá wani rinaku me'etení, ñaké kaja ipura'ajiko wa'ajini wani rinaku palá! Ilé keja ri'imajika.

Kaja.